

บทที่ 1

บทนำ

ความสำคัญของการศึกษา

ประเทศไทยเป็นประเทศที่อุดมสมบูรณ์ไปด้วยพืชพันธุ์ธัญญาหารนานาชนิด โดยเฉพาะพืชผักและผลไม้ที่มีผลผลิตออกมาสู่ตลาดให้ประชาชนได้บริโภคเกือบทั้งปีโดยไม่ซ้ำกัน ความสมบูรณ์ของผลผลิตที่มีอยู่อย่างมากมาย ทำให้ราคาพืชผักและผลไม้มีราคาค่อนข้างถูกเมื่อเปรียบเทียบกับประเทศอื่น ๆ ในภูมิภาคเดียวกัน ผักและผลไม้สดเป็นสินค้าส่งออกที่สามารถทำรายได้เข้าประเทศปีละเป็นจำนวนไม่น้อย ประเทศส่งออกที่สำคัญ ได้แก่ ไต้หวัน ฟิลิปปินส์ ออสเตรเลีย อิสราเอล แม้แต่สหรัฐอเมริกาซึ่งเป็นประเทศที่ได้ชื่อว่ามีความก้าวหน้าในด้านอุตสาหกรรม ก็ยังมีผลผลิตทางการเกษตรเหล่านี้ส่งออกขายต่างประเทศด้วยที่สำคัญก็คือความต้องการของตลาดที่มีต่อสินค้าประเภทนี้นั้นวันมีแต่จะเพิ่มปริมาณมากขึ้น ทั้งนี้เพราะเหตุว่าประเทศที่ไม่สามารถผลิตสินค้าประเภทนี้ได้ หรือผลิตได้แต่ไม่พอเพียงแก่การบริโภคภายในประเทศมีเป็นจำนวนมาก ประเทศเหล่านี้ส่วนใหญ่จะเป็นประเทศที่มีกำลังการซื้อสูง เช่น ประเทศในตะวันออกกลาง ยุโรปตะวันตก และญี่ปุ่น เป็นต้น

สำหรับประเทศไทยการส่งออกเพิ่งได้รับการส่งเสริมอย่างจริงจังจากรัฐบาลเมื่อไม่กี่ปีที่ผ่านมา โดยกรมพาณิชย์สัมพันธ์และสำนักงานที่ปรึกษาการพาณิชย์ประจำประเทศต่างๆ ของกระทรวงพาณิชย์ เป็นผู้มีบทบาทสำคัญในการเผยแพร่โฆษณาผ่านสื่อมวลชนในต่างประเทศ อย่างไรก็ตามขอเขตการส่งออกคงเป็นประเทศใกล้เคียง เช่น สิงคโปร์ มาเลเซีย อองกง เป็นต้น ส่วนประเทศอื่นๆ อันได้แก่ประเทศต่างๆ ในแถบทวีปยุโรป ทวีปอเมริกา และญี่ปุ่นนั้น การส่งออกก็มีบ้างแต่ปริมาณไม่มากนัก ทั้งนี้เนื่องจากสินค้าดังกล่าวนี้มีปัญหาทางด้านการผลิตที่ไม่แน่นอนและมีปัญหาด้านคุณภาพซึ่งยังไม่เข้าขั้นมาตรฐาน กล่าวคือ ไม่สามารถคงสภาพได้นานหรือเน่าเสียหาได้ง่ายก่อนที่จะถึงประเทศปลายทาง นอกจากนี้ยังมีปัญหาเกี่ยวกับโรค

พืชและแมลง ในผักและผลไม้สดตลอดจนการบรรจุภัณฑ์ ทำให้ลูกค้าในต่างประเทศตั้งข้อ
 รังเกียจหรือห้ามนำเข้าประเทศ เพื่อหลีกเลี่ยงปัญหาและความเสียหายที่อาจจะเกิดขึ้นดังกล่าว
 ปัจจุบันการส่งออกของไทยมีปัญหาสำคัญเรื่องการบรรจุภัณฑ์ ไม่ว่าจะเป็นสินค้าเกษตรหรือ
 สินค้าอุตสาหกรรม เพราะหีบห่อที่ไม่ได้มาตรฐานทำให้สินค้าเมื่อส่งถึงปลายทางบอบช้ำหรือ
 แตกชำรุดเสียหาย สินค้าบางอย่างก็ต้องถูกส่งคืนหรือไม่ก็ถูกตัดราคาซึ่งเป็นผลเสียหายต่อ
 เศรษฐกิจของประเทศ การปรับปรุงการบรรจุภัณฑ์ให้ได้คุณภาพมาตรฐานสากลจึงนับว่าเป็น
 สิ่งที่เกี่ยวข้องควรริบดำเนินการ โดยเร่งด่วน

ในอดีต ความหมายของการบรรจุภัณฑ์ได้รับการพิจารณาว่าเป็นการดำเนินการ
 เพื่อเน้นถึงประโยชน์จากการจัดทำหีบห่ออย่างแท้จริง นั่นคือ มีความหมายถึงภาชนะสำหรับ
 ห่อหุ้มให้สิ่งของต่างๆ อยู่ในสภาพเรียบร้อยเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันหรือเป็นการจัดทำบรรจุภัณฑ์เพื่อ
 ป้องกันมิให้ผลิตภัณฑ์สูญเสียหรือเสียหายในระบบการจำแนกแจกจ่าย ในปัจจุบันนี้การบรรจุภัณฑ์
 ได้มีบทบาทสำคัญกว่าแต่ก่อนมาก โดยเฉพาะในหน่วยงานธุรกิจที่มุ่งการตลาดเป็นหลัก
 เริ่มตั้งแต่การพัฒนาและปรับปรุงการบรรจุภัณฑ์ ให้ตรงกับความต้องการและความจำเป็นของ
 ตลาด ชนิดของผลิตภัณฑ์ การขนย้าย การป้องกันความเสียหายของผลิตภัณฑ์ การเก็บรักษา
 การขนส่ง การจัดจำหน่าย การโฆษณา การขายและการใช้ครั้งสุดท้าย

ความหมายของการบรรจุภัณฑ์ คือ กิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการประสานงานในการ
 เตรียมสิ่งของที่จะใช้สำหรับบรรจุผลิตภัณฑ์เพื่อการขนส่ง การจัดจำหน่าย การเก็บรักษาและ
 การตลาด โดยให้มีค่าใช้จ่ายต่ำที่สุดตามความจำเป็นของผลิตภัณฑ์ (วารสารเศรษฐศาสตร์และ
 บริหารธุรกิจ พฤษภาคม - กรกฎาคม 2520 : 371)

จะเห็นว่าการพัฒนาบรรจุภัณฑ์สำหรับบรรจุผลไม้สดเพื่อส่งออกนั้น นอกจากจะเป็น
 การเสริมสร้างเศรษฐกิจให้แก่ประเทศไทย ในด้านเพิ่มปริมาณการส่งออกแล้วยังเป็นการรักษา
 คุณภาพการค้าระหว่างประเทศอีกด้วย และยังช่วยแก้ปัญหาในด้านการขนย้ายและการลำเลียงใน
 ระหว่างการขนส่ง ทำให้การขนส่งเป็นระเบียบเรียบร้อยและลดค่าเสียหายที่เกิดขึ้น ทั้งยังเพิ่ม
 ปริมาณการใช้เนื้อที่ในตู้บรรจุสินค้า (Container) อีกด้วย

วัตถุประสงค์ในการศึกษา

1. ศึกษาถึงผลกระทบของการบรรจุภัณฑ์ผักและผลไม้สดที่มีต่อการส่งออกผัก และผลไม้สดของประเทศไทย
2. ศึกษาถึงทัศนคติของผู้ส่งออกที่มีต่อการบรรจุภัณฑ์ผักและผลไม้สดเพื่อการส่งออก
3. ศึกษาถึงปัญหาและอุปสรรคเกี่ยวกับการบรรจุภัณฑ์ผักและผลไม้สด
4. ศึกษาแนวโน้มการพัฒนากการบรรจุภัณฑ์ผักและผลไม้สดเพื่อการส่งออกในอนาคต

สมมติฐานของการศึกษา

1. ความผันแปรด้านราคาของการบรรจุภัณฑ์มีผลกระทบต่อ การส่งออกผักและผลไม้สดของประเทศไทย
2. การเลือกขนาดของบรรจุภัณฑ์ที่เหมาะสมจะมีส่วนช่วยลดปริมาณการสูญเสียผักและผลไม้สดได้
3. ผู้ส่งออกส่วนใหญ่ไม่มีบทบาทในการพัฒนาสิ่งบรรจุภัณฑ์ผักและผลไม้สด โดยปล่อยให้ เป็นหน้าที่ของผู้ผลิตสิ่งบรรจุภัณฑ์
4. การพึ่งพา "เยื่อกระดาษ" ซึ่งเป็นวัตถุดิบที่ใช้ในการผลิตสิ่งบรรจุภัณฑ์ประเภท "กล่องกระดาษ" จากต่างประเทศเป็นอุปสรรคสำคัญในการพัฒนากการบรรจุภัณฑ์ผักและผลไม้สดของประเทศไทย

ขอบเขตการศึกษา

การส่งออกสินค้าผักและผลไม้สดไปยังต่างประเทศ จำเป็นต้องเกี่ยวข้องกับหลายหน่วยงานตั้งแต่ชาวสวน ผู้ส่งออก หน่วยงานให้บริการขนส่งออก ผู้ผลิตสิ่งบรรจุภัณฑ์ผักและผลไม้สด และหน่วยงานรัฐบาลที่มีส่วนในการช่วยส่งเสริมและสนับสนุนสินค้าไทยต่อชาวต่างประเทศ การวิจัยนี้จะศึกษาทัศนคติ ผลกระทบของปัญหาและอุปสรรคที่เกี่ยวข้องกับบรรจุภัณฑ์ที่มีต่อการส่งออกผักและผลไม้สด การสำรวจและรวบรวมข้อมูลจะสำรวจจากบุคคล 2 กลุ่ม คือ

1. สํารวจกลุ่มผู้ส่งออกผักและผลไม้สด เนื่องจากผู้ส่งออกเป็นผู้ตัดสินใจขั้นสุดท้ายในการเลือกใช้ประเภทและชนิดของบรรจุภัณฑ์

2. สํารวจผู้ผลิตสิ่งบรรจุภัณฑ์ โดยเฉพาะผู้ผลิตประเภท "กล่องกระดาษ"

เนื่องจากความชำนาญประสบการณ์ และชื่อเสียงของผู้ผลิตสิ่งบรรจุภัณฑ์ที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกบรรจุภัณฑ์ของผู้ส่งออก

การวิจัยนี้จะแบ่งเรื่องที่ทำการศึกษาออกเป็น 6 บท ดังต่อไปนี้

บทที่ 1 บทนำ

บทที่ 2 การบรรจุภัณฑ์ บทบาทของภาครัฐบาล ประวัติความเป็นมาของกล่องกระดาษ ประเภทของบรรจุภัณฑ์และการบรรจุภัณฑ์ในประเทศที่กำลังพัฒนา

บทที่ 3 สภาวะการผลิตผักและผลไม้สดของประเทศไทยและบรรจุภัณฑ์ในปัจจุบัน

บทที่ 4 การส่งออกผักและผลไม้สด

บทที่ 5 การวิเคราะห์ข้อมูลและสรุปผลการวิจัย

บทที่ 6 สรุปปัญหาและข้อเสนอแนะ

ขอบเขตพื้นที่ทำการสำรวจ

ในการศึกษานี้กำหนดพื้นที่ทำการสำรวจ เฉพาะผู้ส่งออกผักและผลไม้สดที่มีสถานประกอบการในเขตกรุงเทพมหานครเท่านั้น โดยไม่จำกัดขนาดหรือทุนจดทะเบียนของธุรกิจ รูปแบบธุรกิจของผู้ส่งออกผักและผลไม้สด คือ บริษัท ห้างหุ้นส่วนจำกัดและเจ้าของคนเดียว

การดำเนินการวิจัย

1. ชนิดและแหล่งที่มาของข้อมูล

1.1 ข้อมูลปฐมภูมิ (Primary data) แบ่งออกเป็น 2 ส่วน คือ

ส่วนที่ 1 การใช้แบบสอบถาม โดยการสัมภาษณ์ผู้ส่งออกผักและผลไม้สด

ส่วนที่ 2 การสัมภาษณ์ส่วนตัว โดยการสัมภาษณ์และรวบรวมข้อมูลที่ได้

จากผู้เกี่ยวข้อง ได้แก่ บริษัทผู้ส่งออกผักและผลไม้สด บริษัทผู้ผลิตสิ่งบรรจุภัณฑ์และเจ้าหน้าที่ในหน่วยงานศูนย์การบรรจุหีบห่อไทย สถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งประเทศไทย

และสมาคมผู้ส่งออกผักและผลไม้ไทย

1.2 ข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary data) โดยรวบรวมจากเอกสารการสัมมนา หนังสือ วารสาร นิตยสารและหนังสือพิมพ์จากหน่วยงาน สถาบันต่างๆ เช่น สถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งประเทศไทย การนิโทรเลียมแห่งประเทศไทย เป็นต้น

2. การสำรวจและการสุ่มตัวอย่าง

"ประชากร" สำหรับการศึกษาี้ หมายถึง กิจการที่ทำธุรกิจทางด้านการส่งออกผัก และ ผลไม้สดโดยรวบรวมจากแหล่งที่มา 4 แหล่งดังนี้

1. รายชื่อผู้ส่งออกผักและผลไม้สดจากศูนย์ส่งออก กรมพาณิชย์สัมพันธ์ จำนวน 108 ราย
 2. รายชื่อผู้ส่งออกผักและผลไม้สดจากเอกสารการสัมมนาต่างๆ จำนวน 24 ราย
 3. รายชื่อผู้ส่งออกผักและผลไม้สดจากสมุดรายนามผู้ใช้โทรศัพท์ภายใต้หมวด สินค้าส่งออก จำนวน 9 ราย
 4. รายชื่อผู้ส่งออกผักและผลไม้สดจากบริษัทตัวแทนสายการบิน จำนวน 7 ราย
- รวมเป็นรายชื่อทั้งสิ้น 148 ราย โดยคัดรายชื่อที่ซ้ำกันออกแล้ว

การสุ่มตัวอย่างจากรายชื่อผู้ส่งออกผักและผลไม้สดทั้งหมด 148 ราย ผู้วิจัยได้ติดต่อทางโทรศัพท์ถึงผู้ส่งออกทุกรายเพื่อให้แน่ใจว่า บริษัท ห้าง นั้นๆ ยังคงดำเนินธุรกิจด้านนี้อยู่ พร้อมกับอธิบายให้ทราบถึงจุดประสงค์ในการทำวิทยานิพนธ์ เมื่อผู้ส่งออกยินดีที่จะตอบแบบสอบถาม ผู้วิจัยจึงส่งแบบสอบถามพร้อมแนบซองให้เพื่อส่งกลับคืนทางไปรษณีย์ แบบสอบถามที่ส่งกลับนั้นถ้าคำตอบที่ได้ไม่ชัดเจน ผู้วิจัยได้ติดต่อกลับไปยังผู้ตอบแบบสอบถาม และแบบสอบถามบางส่วน ผู้วิจัยใช้วิธีสัมภาษณ์ด้วยตนเอง สำหรับรายชื่อผู้ส่งออกผักและผลไม้สดที่ไม่สามารถติดต่อทางโทรศัพท์ได้ และผู้ส่งออกที่มีหมายเลขโทรศัพท์แต่ว่าบริษัทเลิกดำเนินธุรกิจด้านนี้แล้ว มีจำนวน 84 ราย เพราะฉะนั้นจากจำนวนตัวอย่างขั้นต้น 148 ราย ผู้วิจัยได้คัดเลือกผู้ส่งออกที่ยังดำเนินธุรกิจด้านนี้อยู่เป็นจำนวน 64 ราย

3. การเตรียมออกแบบสอบถาม

3.1 ศึกษาการส่งออกผักและผลไม้สดจากเอกสารที่เกี่ยวข้องต่างๆ แล้วดำเนินการออกแบบสอบถามเบื้องต้น โดยทำการทดลองวิจัยสนามกับผู้ส่งออกจำนวน 3 ตัวอย่างโดยใช้การสัมภาษณ์ร่วมด้วย วัตถุประสงค์เพื่อหาข้อบกพร่องของแบบสอบถาม และนำมาแก้ไขปรับปรุงเพื่อความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

3.2. นำแบบสอบถามมาปรับปรุงแก้ไขให้เหมาะสมและรัดกุมยิ่งขึ้น โดยแบ่งเป็นหัวข้อสำคัญๆในแบบสอบถาม ดังนี้

ส่วนที่ 1 - ข้อมูลโดยทั่วไปของธุรกิจ

ส่วนที่ 2 - การส่งออกผักและผลไม้สด รวมทั้งการบรรจุภัณฑ์

ส่วนที่ 3 - แนวโน้มการบรรจุภัณฑ์ในอนาคต

ลักษณะของคำถามที่ใช้

ก. เป็นคำถามแบบให้เลือกตอบ คำตอบมีมากกว่าหนึ่งข้อ เพื่อให้เลือกคำตอบข้อหนึ่งเท่านั้น (Multichotomous questions)

ข. เป็นคำถามแบบให้เลือกตอบ คำตอบมีสองข้อเพื่อให้เลือกคำตอบข้อหนึ่งเท่านั้น (Dichotomous questions)

ค. คำถามให้เลือกตอบจากรายการที่กำหนดให้ (Check list) โดยที่ผู้ตอบสามารถเลือกตอบได้หลายคำตอบ

ง. คำถามให้เรียงลำดับความสำคัญ (Ranking questions) โดยให้ผู้ตอบเปรียบเทียบลำดับความสำคัญของคำตอบ

จ. คำถามเปิดให้ตอบโดยใช้ดุลยพินิจของผู้ตอบเอง (Open - ended questions)

3.3 การสัมภาษณ์ผู้ผลิตสิ่งบรรจุภัณฑ์ผักและผลไม้สด เพื่อให้ข้อมูลที่ได้รับจากผู้ส่งออกและความคิดเห็นของผู้ผลิตสิ่งบรรจุภัณฑ์ให้มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น โดยเลือกสัมภาษณ์ผู้ผลิตสิ่งบรรจุภัณฑ์ที่มีชื่อเสียงและรู้จักกันดีในวงการธุรกิจบรรจุภัณฑ์จำนวน 2 ราย ได้แก่ บริษัท สยามบรรจุภัณฑ์ จำกัด และบริษัท ปัญจผล ไฟเบอร์ คอนเทนเนอร์ จำกัด

การออกงานสนามได้กระทำระหว่างเดือน กรกฎาคม - สิงหาคม พ.ศ. 2530 โดยใช้แบบสอบถามทั้งสิ้นจำนวน 64 ชุด ปรากฏว่าผู้ส่งออกที่ตอบแบบสอบถาม กลับมามีจำนวน 42 ชุด คิดเป็นร้อยละ 65.62

3.4 การประมวลผลข้อมูล (Data Processing) หลังจากที่ได้มีการตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูลแล้ว จึงประมวลผลด้วยมือโดยใช้วิธีการแจงนับ (Tally) นำเสนอในรูปแบบตาราง และอัตราร้อยละ เพื่อวิเคราะห์ข้อมูลโดยวิธีการทางสถิติแบบบรรยาย (Descriptive statistics) ซึ่งเป็นการเก็บรวบรวมข้อมูลตัวเลขและจัดทำข้อมูลที่เก็บรวบรวมได้ให้อยู่ในลักษณะที่เป็นระเบียบ มีการแสดงแจกแจงความถี่ การหาค่าทางสถิติ เช่น ค่าถัวเฉลี่ย (Mean) นอกจากนี้ผู้วิจัยยังทำการวิเคราะห์สถิติแบบอ้างอิง (Inferential statistics) โดยให้ความสำคัญกับวิธีการนำข้อมูลและค่าทางสถิติที่หาได้ เป็นเครื่องช่วยในการทดสอบสมมติฐาน วิธีการทางสถิติที่นำมาใช้เป็นสถิติที่ไม่ใช้พารามิเตอร์ (Nonparametric statistics) โดยใช้การทดสอบแบบ Chi-square ซึ่งเป็นการทดสอบความเป็นอิสระต่อกัน (Test of independence of count data)

สูตรโดยทั่วไปของ Chi-square คือ ผลบวกของอัตราส่วนระหว่างกำลังสองของผลต่างของความถี่ที่ได้จากการทดลองปฏิบัติ (Observed sample frequencies) กับความถี่ที่คิดว่าควรจะเป็น (Expected frequencies when the hypotheses is true) หาด้วยความถี่ที่คาดว่าควรจะเป็นดังนี้

$$x^2 = \sum_{i=1}^k \frac{(O_i - E_i)^2}{E_i}$$

เมื่อ O_i = ความถี่ที่ได้จากการทดลอง

E_i = ความถี่ที่คาดว่าควรจะเป็น

วิธีการทดสอบสมมติฐานแบ่งเป็นขั้นตอนดังนี้

1. การตั้งสมมติฐานที่ต้องการทดสอบ (H_0)

2. กำหนดค่าความน่าจะเป็นของความผิดพลาด (α) ขนาดของความ
เป็นอิสระ Degree of freedom (df) = (r-1) (c-1) และ
หาค่า ไค-สแควร์ X^2 จากตารางที่เป็นค่าตัดสินใจ
เมื่อ r คือ จำนวนแถวตั้ง
และ c คือ จำนวนแถวนอน

3. คำนวณค่า X^2 จากสูตร
$$X^2 = \sum \frac{(O_i - E_i)^2}{E_i}$$

4. การตัดสินใจโดยการเปรียบเทียบ X^2 ที่ได้จากตาราง Chi-square
มาเปรียบเทียบกับ X^2 และจะยอมรับ H_0 ถ้า $X^2 < X^2$ แสดงว่าความแตกต่างระหว่าง
 O_i และ E_i เป็นความแตกต่างที่ไม่มีนัยสำคัญและสรุปได้ว่าไม่มีความแตกต่างระหว่าง O_i และ
 E_i และจะไม่ยอมรับ H_0 ถ้า $X^2 > X^2$ แสดงว่าความแตกต่างที่ปรากฏของอัตราส่วนที่สอบ
ถามได้นั้นเป็นความแตกต่างที่แท้จริง มิใช่เกิดขึ้นเนื่องจากความผิดพลาดในการทดสอบตัวอย่าง

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการศึกษา

การศึกษาผลกระทบของการบรรจุภัณฑ์ผักและผลไม้สดที่มีต่อการส่งออกผักและผลไม้
สดของไทยในเขตกรุงเทพมหานครนี้ ผู้ที่เกี่ยวข้องจะได้รับประโยชน์จากการศึกษาหลาย
ประการ คือ ทำให้ทราบถึงสถานะของตลาดการส่งออกผักและผลไม้สดและสถานะของ
อุตสาหกรรมบรรจุภัณฑ์ในปัจจุบัน แนวโน้มการพัฒนาการบรรจุภัณฑ์ผักและผลไม้สดในอนาคต
รวมถึงทัศนคติของผู้ส่งออกผักและผลไม้สดต่อการบรรจุภัณฑ์ผักและผลไม้สด ปัญหาและ
อุปสรรคต่างๆ ที่เกิดขึ้นกับผู้ผลิต ผู้ให้บริการขนส่ง และปัญหาของพ่อค้าส่งออก เพื่อเสนอ
แนวทางให้ผู้ที่เกี่ยวข้องทั้งภาคเอกชนและภาครัฐบาล รับเป็นข้อพิจารณาและตระหนักถึงความ
สำคัญในการพัฒนาบรรจุภัณฑ์ผักและผลไม้สดเพื่อการส่งออก ซึ่งมีส่วนช่วยเสริมสร้างเศรษฐกิจ
ให้แก่ประเทศไทยโดยรวม

ข้อจำกัดของการวิจัย

1. การวิจัยนี้ไม่ได้รวมถึงผู้ส่งออกผักและผลไม้สดซึ่งผู้วิจัยไม่สามารถหาหมายเลขโทรศัพท์ติดต่อได้จำนวน 84 ราย เนื่องจากไม่มีรายชื่อในสมุดรายชื่อโทรศัพท์ฉบับปัจจุบันเพื่อความเชื่อถือได้ ผู้วิจัยได้สอบถามรายชื่อดังกล่าวจากผู้ส่งออกที่ยังประกอบธุรกิจในปัจจุบันว่าคุ้นเคยกับรายชื่อดังกล่าวหรือไม่เพื่อสอบถามชื่อและที่อยู่ที่จะทำการติดต่อ ซึ่งปรากฏว่าส่วนใหญ่ไม่เป็นที่รู้จัก ในส่วนน้อยที่ยังอาจดำเนินธุรกิจส่งออกอยู่แต่ไม่สามารถติดต่อได้นั้น ผู้วิจัยเชื่อว่าข้อมูลในส่วนนี้ไม่มีผลกระทบหรือเบี่ยงเบนต่อข้อมูลโดยส่วนรวมอย่างมีสาระสำคัญ
2. กลุ่มตัวอย่างผู้ส่งออกที่ศึกษารอบคลุมเฉพาะในเขตกรุงเทพมหานครเท่านั้น จึงไม่ควรนำผลที่ได้จากการวิจัยนี้ไปใช้วิเคราะห์กับประชากรกลุ่มอื่น เช่น ผู้ส่งออกในเขตต่างจังหวัด หรือถือเป็นผลสรุปความเห็นของผู้ส่งออกในประเทศไทย เพราะการสรุปเช่นนี้อาจทำให้เกิดข้อผิดพลาดได้ เนื่องจากกลุ่มผู้ส่งออกในแต่ละภาคมีสภาวะแวดล้อมแตกต่างกัน
3. เนื่องจากแผนพัฒนาเศรษฐกิจ ฉบับที่ 6 ส่งเสริมการพัฒนากการส่งออกผักและผลไม้สดซึ่งเป็นแรงจูงใจให้มีผู้ริเริ่มเข้าสู่ตลาดนี้เรื่อยๆ และตัวอย่างของผู้ส่งออกในกลุ่มนี้ ผู้วิจัยไม่สามารถหาจำนวนผู้ส่งออกในกลุ่มริเริ่มนี้ได้ อีกทั้งผู้วิจัยได้สอบถามผู้ส่งออกผักและผลไม้จำนวน 5 ราย ซึ่งได้รับการยอมรับจากธุรกิจในกลุ่มเดียวกันนี้ว่าเป็นผู้มีประสบการณ์ (Professional exporters) ซึ่งได้กล่าวว่า ในกรุงเทพมหานครนั้นมีผู้ดำเนินธุรกิจด้านการส่งออกผักและผลไม้สดอย่างจริงจังมีประมาณเพียง 30 - 40 ราย นอกจากนั้นส่วนใหญ่เป็นนักลงทุนหน้าใหม่ที่หุนเวียนกันเข้ามาในธุรกิจนี้ ดังนั้นผู้วิจัยเชื่อว่าผลการวิจัยนี้จะไม่ถูกรบกวนหรือเบี่ยงเบนโดยกลุ่มผู้ส่งออกรายใหม่อย่างมีสาระสำคัญ